

**ANALIZA JAKOŚCIOWA SPRAWOZDAŃ
ZŁOŻONYCH PRZEZ UCZELNIANYCH OPIEKUNÓW PRAKTYK
ZA ROK AKADEMICKI 2020/2021**

Przedmiotem analizy są sprawozdania złożone przez uczelnianych opiekunów praktyk za rok akademicki 2020/2021, a szczególnie uwagi końcowe i wnioski. Zgodnie z obowiązującym w uczelni Regulaminem praktyk do składania sprawozdań są zobligowani wszyscy opiekunowie.

Sprawozdanie obejmuje:

1. część wstępną - nazwa praktyki i specjalności, liczbę studentek i studentów, którzy zrealizowali praktykę,
2. wykaz imion i nazwisk studentek i studentów,
3. zestawienie miejsc realizacji praktyk,
4. czas realizacji praktyki studentki lub studenta,
5. tryb realizacji praktyk,
6. uwagi końcowe i wnioski z przebiegu praktyk realizowanych przez studentów.

Do składanego sprawozdania opiekun uczelniany jest zobligowany załączyć protokół z systemu USOS z wpisanymi zaliczeniami.

Wzór sprawozdania określa Zarządzenie Rektora APS.

Studentki i studenci APS realizują praktyki różnych instytucjach zlokalizowanych na terenie Warszawy i województwa mazowieckiego. Z instytucji działających w innych regionach kraju korzystają głównie studentki i studenci kształcący się na studiach niestacjonarnych.

Wybierane instytucje są zgodne z założeniami praktyk dla kierunku, specjalności i roku studiów. Rodzaj instytucji jest zawsze wskazany w programie praktyki (sylabus), co jest istotne w kontekście osiągnięcia efektów kształcenia i przygotowania do podejmowania w przyszłości zadań zawodowych. Stanowi także podstawę zaliczenia lub niezaliczenia praktyki.

Wśród wybieranych instytucji są zarówno te, z którymi uczelnia współpracuje formalnie – na podstawie porozumienia współpracy, jak również inne – współpracujące nieformalnie systematycznie lub incydentalnie.

Uczelniani opiekunowie, doświadczeniami w zakresie organizacji praktyk, dzielą się podczas spotkań w zespole Teams organizowanych regularnie. Dodatkowo mają możliwość prezentowania swojego stanowiska w uwagach i wnioskach końcowych do sprawozdań. Połowa opiekunów nie wpisuje żadnej informacji, co może wynikać z obciążenia obowiązkami lub specyfiki formularza sprawozdawczego, wymagającego sporządzenia listy studentów wraz z danymi instytucji, w której praktyka była realizowana, oraz terminem odbywania praktyki przez studentkę/studenta.

Tymczasem uwagi opiekunów uczelnianych zamieszczone w sprawozdaniach są istotne ze względu na możliwość identyfikacji problemów ważnych dla organizacji praktyk oraz doskonalenia jakości kształcenia praktycznego w Uczelni.

W roku akademickim 2020/2021 46 uczelnianych opiekunów praktyk uzupełniło formularzu sprawozdania fragment przeznaczoną na uwagi końcowe i wnioski z przebiegu realizacji praktyk studenckich. Sprawowali oni opiekę nad jedną lub większą liczbą grup, zgodnie z przyjętymi obsadami na rok akademicki.

Opiekunowie uczelniani wskazywali na:

1. organizację regularnych spotkań ze studentami i studentami. Opiekunowie zostali zobowiązani do utworzenia zespołów w używanej w Uczelni aplikacji TEAMS dla poszczególnych grup akademickich, w celu zapoznania z wymaganiami praktyki oraz pozostawania w bieżącym kontakcie z grupami akademickim. Rozwiązanie to było istotne także względu na zmianę zaleceń w zakresie realizacji praktyk (szczególnie na kierunkach i specjalnościach nauczycielskich).
2. W Teamsach odbywały się spotkania zaliczeniowe ze studentami. Aplikację TEAMS wykorzystano do udostępniania i przechowywania dokumentacji praktyk. (zgodnie z zarządzeniem obowiązującym w APS w tym obszarze)
3. Studenci korzystali z możliwości wydłużonego terminu zaliczenia praktyki. Rozwiązanie to pozwalało: zrealizować praktykę; zakończyć studia w terminie (w przypadku studentek i studentów ostatniego roku studiów).

Choć były grupy, w których studentki i studenci zaliczyli praktyki, to jednak większość korzystała ze wskazanego powyżej rozwiązania ze względu na trudności wynikające z ograniczeń w dostępie do instytucji, braku możliwości podjęcia kontaktu z instytucjami, dodatkowych wymagań sanitarnych, czy także ograniczeń w przemieszaniu się. Największe trudności były zgłaszane na kierunku psychologia, pedagogika specjalna, edukacja artystyczna i praca socjalna.

W uwagach opiekunowie wskazywali na trudności w podejmowaniu praktyk przez studentów. Większość jednak osób miała trudności w realizacji praktyki. Za symptomatyczną można uznać wypowiedź opiekuna uczelnianego: „Był to trudny czas.”

Ze względu na trudności w organizacji i realizacji praktyk opiekunowie proponowali dodatkowe spotkania, podczas których omawiane były możliwości realizacji praktyki. Dodatkowo proponowali inne rozwiązania, zgodne z rekomendacjami i przepisami Ministerstwa oraz wewnątrzuczelnianymi regulacjami.

Stanowiło to odpowiedź na obawy studentów o realizację praktyki.

Mimo złożonej sytuacji opiekunowie utrzymali wymagania w zakresie prowadzenia praktyk studenckich. Tak opiekunowie, jak i studenci wykazywali dążenie do realizacji praktyk w trybie podstawowym, w instytucjach wskazanych jako miejsca realizacji praktyk. Tak realizowane praktyki „umożliwiały (...) weryfikację wiedzy merytorycznej i metodycznej nabytej w trakcie kształcenia akademickiego”. Organizacja praktyki stacjonarnie wymagała większego zaangażowania i prowadziła do przesunięcia w czasie ze względu na długi czas oczekiwania na decyzję oraz dużą dynamikę zmian. Praktyki pozwalały osiągnąć zakładane efekty. Studenci, mimo złożonej sytuacji, otrzymywali pozytywne opinie i starali się organizować praktyki w wartościowych instytucjach.

Grupa osób realizowała praktyki w formie zdalnej. W niektórych przypadkach pomocny był rodzaj specjalności. I tak np. studenci edukacji medialnej, którzy posiadają kompetencje do pracy za pośrednictwem mediów cyfrowych, stali się atrakcyjni dla rynku szkoleń, np. „pracy i edukacji”.

Większe trudności opiekunowie sygnalizowali w odniesieniu do np. studentów kierunku psychologia kliniczna. Duża część instytucji przyjętych jako miejsca realizacji praktyk zostało czasowo zamkniętych dla osób z zewnątrz (także w okresie między lock downami). W późniejszym okresie wymagania dotyczyły też np. szczepień.

Część studentów świadomie decydowała się na przesunięcie terminu praktyki, po to by mieć możliwość realizacji zadań w trybie stacjonarnym. Niektóre osoby starały się połączyć pracę z realizacją praktyki (przy czym było to możliwe jedynie w sytuacji zgodności z założeniami praktyki oraz przy prowadzeniu pełnej dokumentacji).

Niektórzy studenci wskazywali, że niezwykle motywujące było zaangażowanie osób w Instytucjach

Wysoka ocena przygotowania studentów do wykonywania zadań powierzonych w trakcie praktyki przez opiekunów w instytucjach.

Studenci i opiekunowie uczelniani wskazywali na problemy w przygotowaniu. Potencjalnie na wszystkich kierunkach i specjalnościach można dostrzec wprowadzenie rozwiązań, które ograniczały możliwość nabywania umiejętności niezbędnych do podejmowania zadań. Dodatkowo problemem zaczęły być kompetencje miękkie.

Studenci z opóźnieniem otrzymywali wpisy. Stąd rozbieżność między terminem realizacji praktyki, a datą podpisania dokumentów w instytucjach.

Osoby realizujące praktykę w większości wyrażały zadowolenie i wskazując na przydatność praktyk w przygotowaniu do pracy zawodowej.

Szczególne trudności dotyczyły realizacji pracy w ośrodkach klinicznych.

Praktyki pozytywnie zostały ocenione przez studentów Pracy socjalnej. Studentki i studenci starali się optymalnie wykorzystać przeznaczony przez opiekunów czas. Jednocześnie pozytywna informacja zwrotna została przekazana przez opiekunów w instytucjach w ocenie studentów oraz podczas rozmów telefonicznych z uczelnianym opiekunem praktyk.

W związku ze zbliżaniem się terminu składania sprawozdań za rok 2021/2022 zwrócono się do opiekunów uczelnianych z prośbą o pełniejsze wypowiedzi.

Dr Ewa Dąbrowa